

Review

Score: 4 op 5

'What remains' bij Bronks: Dans van en voor alle leeftijden

Michaël Bellon

04/03/2023

***What Remains* brengt een cast van tien performers van 5 tot 75 jaar bij elkaar. Het stuk verdient lof voor de intergenerationale intimiteit die daardoor op het podium ontstaat, maar ook gewoon als parallel universum van bewegende lichamen.**

Daar sleept een tienerjongen een vrouw van middelbare leeftijd bij haar voeten op de vloer voort. Daar springt een forse kerel van in de twintig in de armen van een verwarde man van 75. Daar richt zich een dansend meisje van zeven zich parmantig en zelfzeker tot het publiek.

Om even wat interessanter en onalledaagser te zien dan wat de werkelijkheid thuis of op straat te bieden heeft, kan u gelukkig nog altijd in het theater terecht. In BRONKS bijvoorbeeld, waar dit weekend *What Remains* te zien is, een dansvoorstelling van en voor mensen van alle leeftijden. Ze werd gemaakt door de Brusselse Zoë Demoustier, choreografe bij Ultima Vez, die eerder de solo *Unfolding the archive* maakte, en voor deze creatie een beroep deed op tien dansers, waarvan vijf kinderen en vijf volwassenen.

Bravoure

Is dat verschil in leeftijd en professionele ervaring van de dansers - de jongste op het podium was 5, de oudste 75 - de pitch waar heel dit stuk aan opgehangen wordt? Niet zozeer. Ook in dansvoorstellingen van pakweg Seppe Baeyens, Peeping Tom, Wim Vandekeybus of Jan Martens speelde de leeftijd van de dansers al (g)een rol.

Het moet wel gezegd dat de bravoure waarmee de kinderen complexloos de scène tot hun biotoop maken, om er zonder één hapering hun ding te doen, ook dit keer niemand koud laat. Maar de staalkaart van leeftijden is geen gimmick, en *What Remains* is geen voorstelling die zich zomaar laat reduceren of resumeren.

Zeker: de opbouw van de choreografie, die letterlijk met een reeks tableaux vivants begint, schakelt bij momenten nogal uitdrukkelijk over van scène naar scène. Maar tegelijk pulseert ze voor de hele duur, dankzij een sterke dynamiek, steeds weer naar nieuwe configuraties en nieuwe emoties. Wat op de scène gebeurt is ontroerend en energiek, bevreemdend en intiem, ingetogen en uitgelaten, ritueel en ongeregeld, teatraal maar zonder grote gebaren. Als toeschouwer zie je in dat anderhalf uur net zo goed een verstilde sculptuur in clair-obscur als een donderende jamsessie van stuiterende lichamen. Ook wat dat betreft dus veel variëteit.

Stilstaan

Ook zeker: *What Remains* kan je als toeschouwer doen stilstaan bij wat dat is - jeugd, ouderdom, tijd, leven, dood, dromen en (vervagende) herinneringen. Dat oude en jonge lichamen hier zo intens een lichamelijke dialoog met elkaar aangaan, doet je beseffen dat die innige samenhang over generaties heen in de echte wereld eigenlijk niet zo courant is. Tijdens het (te) korte vragenrondje na de voorstelling vroeg één van de schoolkinderen uit het publiek zelfs aan de dansers of ze familie waren elkaar. Dat waren ze dus niet, al zeiden ze het wel te zijn geworden in de loop van het maakproces.

Eigenlijk wilde ik in deze bespreking abstractie maken van het feit dat ik naar een schoolvoorstelling van What Remains was gaan kijken, en dus niet naar een reguliere avondvoorstelling voor een breed publiek. Maar het bleek onmogelijk om niet ook door de ogen van die jonge toeschouwers te kijken. Tweehonderd van verwondering zoemende lagere schoolkinderen heffen de scheiding tussen podium en tribune op, en maken er een gezwollen ruimte van nu eens samenvallende, dan weer tegenstrijdige emoties van. Ik weet dus niet hoe ik een avondvoorstelling zou hebben beleefd, maar nu zag ik in What Remains ook een heel mooie introductie tot de hedendaagse dans.



© Kurt Van der Elst | What remains, een theatervoorstelling van Zoë Demoustier voor Ultima Vez, te zien in Bronks.

Want dat is What Remains vooral oproept - naast de vragen en gevoelens waar een verwarde oude man, een stervende vrouw of een zorgeloos rondrennend kind aanleiding toe geven - : een dapper, volgehouden, boeiend, woordeloos, naar de abstractie neigend parallel universum van bewegende lichamen. Met ook glansrollen voor licht, geluid en muziek, die demonstreerden wat voor effecten zij kunnen hebben zonder effecten na te jagen.

Niet evident voor een jong publiek zou je zeggen, maar je kreeg stellig de indruk dat veruit de meesten van hen anderhalf uur gefascineerd zaten te kijken naar een wereld die tegelijk zo herkenbaar en anders was. Virtueel haast, maar dan toch in het echt.

What Remains (gezien op 3/3 om 10u30), Zoë Dumoustier/Ultima Vez&Bronks, nog op 4&5/3 (wachlijst), BRONKS, www.bronks.be, www.ultimavez.com